

Värnamo kommun

Beslut för gymnasieskola med yrkesprogram

---

efter tillsyn i Finnvedens Gymnasium 2
belägen i Värnamo kommun

Tillsyn i Finnvedens Gymnasium 2

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Värnamo kommun under våren 2017. Finnvedens Gymnasium 2 besöktes av Skolinspektionen mellan den 14 och 16 mars 2017.

Måluppfyllelse och resultat

Av Skolverkets statistik för år 2016 framgår att 95,3 procent av eleverna fick en gymnasieexamen vilket är en förbättring jämfört med år 2015. Den genomsnittliga betygspoängen är samma år 14,4 och har inte förändrats nämnvärt de senaste tre åren. På de yrkesinriktade programmen läser 80 procent av eleverna ett utökat program för att nå grundläggande högskolebehörighet.

De enkäter som Skolinspektionen genomfört med elever i årskurs 2 hösten 2016 visar bland annat att fyra av tio elever som besvarat enkäten inte tycker att de har studiero på lektionerna.

Skolan redovisar i kvalitetsuppföljning för läsåret 2015/2016 att 94 procent av eleverna känner sig trygga på skolan.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande	2017-09-15
3. Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram	Ingen brist konstaterad	
4. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
5. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande	2017-09-15
6. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2017-09-15
7. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2017-09-15

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det område som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen bedömer att utbildningen vid Finnvedens gymnasium 2 i flera avseenden behöver förbättras. Tillsynen visar att skolenhetens arbete med särskilt stöd inte uppfyller kraven i författningarna. Det finns elever som inte får särskilt stöd i den omfattning och på det sätt de har rätt till och det framkommer också att insatta stödåtgärder inte i tillräcklig omfattning följs upp och utvärderas. Detta innebär att skolan inte har säkerställt att eleverna får ett adekvat stöd för att ha möjlighet att nå kunskapskraven.

Skolinspektionen bedömer också att skolenheten inte bedriver ett målinriktat och systematiskt arbete för att motverka kränkande behandling.

Rektorn har inte säkerställt att alla elever omfattas av de främjande och förebyggande insatser och aktiviteter som skolan bedömt behövs.

Skolinspektionen bedömer även att skolenhetens kvalitetsarbete brister vad gäller rektors ansvar att utifrån de analyser som görs av skolans resultat besluta om, planera för och genomföra nödvändiga utvecklingsåtgärder. Utan en sådan dokumenterad planering riskerar åtgärderna att bli otydliga för den personal som ska genomföra dem och möjligheten att utvärdera åtgärdernas effekt försvåras.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Värnamo kommun att **senast den 15 september 2017** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser också samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL). Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan frankomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Värnamo kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd. (3 kap. 8-9 §§ skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas. (3 kap. 9 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristerna.

- Se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.
- Se till att insatta åtgärder följs upp och utvärderas. I detta ingår att rektorn vid behov beslutar om förändringar i det särskilda stödet och beslutar om ett nytt åtgärdsprogram.

*Motivering till bedömning av brist***Skolinspektionens bedömning**

Skolinspektionen bedömer att elevers behov av särskilt stöd inte alltid utreds när det finns skäl att anta att stöd i form av extra anpassningar inte är tillräckliga. Även om specialpedagogen uppger att hen gör utredningar av elevers behov av särskilt stöd, visar Skolinspektionens utredning att det förekommer att åtgärdsprogram upprättas utan att elevens behov utretts.

Skolinspektionen bedömer också att insatta åtgärder i åtgärdsprogrammen inte följs upp och utvärderas. Av utredningen framgår att åtgärderna löper på utan att det görs en utvärdering. Eftersom insatta åtgärder inte utvärderas kan skolan inte bedöma om åtgärderna har gett önskad effekt eller om de behöver förändras.

Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav i dessa delar.

Skolinspektionens utredning

Utredning av särskilt stöd

Lärarna säger att de anmäler när extra anpassningar inte räcker och att det går olika snabbt innan de får återkoppling på vad som har beslutats gällande åtgärdsprogram. Några lärare säger att om behovet gäller deras ämnen skriver de åtgärdsprogram på uppdrag av rektorn. De säger att när de skriver ett åtgärdsprogram görs ingen utredning av elevens behov, istället skriver de utifrån vad de tror eleven behöver. Andra lärare som intervjuats säger att de får förslag på åtgärder av specialpedagogens och därefter skriver det ett åtgärdsprogram. De lärarna säger att det inte finns skriftliga utredningar som visar på elevernas behov inför att de ska upprätta ett åtgärdsprogram.

Elevhälsans representanter säger att de tar tag i de elevärenden om särskilda behov som anmäls till dem och att även elevens frånvaro lyfts på dessa möten. Elevhälsan säger att utifrån de diskussioner som sker på elevhälsans möten dokumenterar rektorn det som kommer fram i ett protokoll som läggs in i elevhälsans journalsystem. Specialpedagogen säger att en utredning som hon ska göra tar en vecka eller lite mer och att utredningen innebär att hon pratar med elever, lärare och ibland även föräldrar. Om det behövs specialpedagogiska insatser säger specialpedagogen att hon därefter skriver åtgärdsprogrammet.

Rektorn säger att det saknas formella utredningar inför åtgärdsprogram, istället finns anteckningar på lite olika ställen beroende på vem i elevhälsan som arbetar med ärendet. En samlad utredning finns inte. Enligt rektorn används i dag anteckningar av olika slag som underlag för beslut om åtgärdsprogram. Rektorn säger att de famlar när det gäller att utreda elever med hög frånvaro och säger att hela den formella gången kring utredningar behöver stärkas upp. I skolans dokumenterade kvalitetsarbete för läsåret 2015/2016 konstaterar skolan att det finns en koppling mellan den höga frånvaron och elevens studieresultat.

Utvärdering av särskilt stöd

Elevhälsans representanter säger att åtgärder som anges i de aktuella åtgärdsprogrammen löper på och att de inte hunnit med att utvärdera dem. Elevhälsans representanter säger att de inte varit med om att det för någon elev har fattats ett beslut om nytt åtgärdsprogram. De säger att det är upp till den som fått i uppdrag att skriva åtgärdsprogrammet att se till att det utvärderas.

Rektorn säger att det är svårt att veta om det särskilda stödet eleverna fått är adekvat eftersom åtgärderna inte har utvärderats. Rektorn säger att han ansvarar för att följa upp åtgärder i åtgärdsprogram för de elever som läser på ett introduktionsprogram men att detta inte har gjorts tillräckligt systematiskt.

Rättlig reglering

Enligt skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minsta ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte uppenbart är obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Av skollagen framgår också att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoseas framgå. Av åtgärdsprogrammet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen.

Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10: 165 s. 290) framgår att arbetet med åtgärdsprogrammet ska utgå från elevens behov, elevens styrkor och svårigheter och en analys av vilka hinder och möjligheter som finns i elevens omgivning. Programmet ska omfatta elevens hela skolsituation. Åtgärderna ska vara av både kortsiktig och långsiktig karaktär. De ska relatera till målen i läroplanerna och uppställda kunskapskrav och vara möjliga att följa upp och utvärdera. Det bör också framgå vem som är ansvarig för att stödåtgärderna genomförs, följs upp och utvärderas.

Av läroplanen framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att elever som behöver särskilt stöd eller andra stödåtgärder får detta.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom Värnamo kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Värnamo kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Värnamo kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Se till att det på skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling. I detta ingår att rektorn säkerställer att sådana åtgärder som skolan har konstaterat behövs för att motverka kränkande behandling av elever genomförs.

Motivering till bedömning av brist**Skolinspektionens bedömning**

Skolinspektionen bedömer att skolan inte bedriver ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Utredningen visar att även om skolan inhämtar elevernas upplevelse av studiemiljön och utifrån denna information utformar åtgärder i syfte att förebygga och förhindra kränkande behandling, har rektorn inte säkerställt att ett sådant arbete genomförs på ett sätt som gör att alla elever omfattas. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav i denna del.

Skolinspektionens utredning

Elever som har intervjuats säger att skolan inte gör något särskilt för att motverka kränkande behandling på skolan och de säger att de inte tagit del av de främjande och förebyggande åtgärder som anges i skolans plan mot kränkande behandling. Elever som går i årskurs 1 säger att de fick besök av skolsköterskan och kuratorn vid ett tillfälle i samband med att de började på skolan. Vid det tillfället säger eleverna att de pratade om kränkningar och mobbning och att de då fick en broschyr om kränkningar. Eleverna säger att de får svara på en enkät om hur de har det på skolan, men de vet inte vad resultatet används till. Eleverna säger också att om det händer något kommer kuratorn och pratar med dem. Eleverna säger vidare att de ibland har mentorstid och att den tiden används till information eller för att reda ut om det har hänt något. Några elever berättar att de ville starta upp ett integrationsprojekt, men att deras förslag bollades runt i skolledningen utan att det blev något av det förrän de hotade att gå till tidningen.

Elevhälsans representanter säger att de gör ett klassrumsbesök i årskurs 1, men att de sen inte hinner med något mer förebyggande arbete vad gäller kränkande behandling. De säger att det är mentorn som ska arbeta vidare utifrån deras klassbesök och att mentorerna då ska arbeta med de aktiviteter som anges i planen mot kränkande behandling.

Några lärare säger att de ska använda mentorstiden till insatser för att motverka kränkande behandling och ger som exempel att de har delat ut en broschyr om kränkningar i årskurs 1. Enligt lärarna är broschyren en kortare skrift som åskådliggör innehållet i skolans plan mot kränkande behandling. På fråga från Skolinspektionen om rektorn följer upp det arbete som bedrivs av dem som mentorer säger lärare som intervjuats att det sker en viss uppföljning genom de elevenkäter som görs. Lärarna nämner som exempel att eleverna får uppge om de haft utvecklingssamtal. På fråga från Skolinspektionen om på vilka sätt lärarna ser till att de insatser och åtgärder som anges i skolans plan mot kränkande behandling genomförs svarar de att eleverna kommer till dem när något hänt och att de då ser till att incidenten utreds. Några lärare säger att det ingår i ämnesundervisningen att prata om sådant som diskriminering. Dessa lärare säger också att de i programarbetslaget diskuterar vilka åtgärder som behövs för att motverka kränkningar och att diskriminering varit ett sådant område.

Rektorn säger att han tror att det finns platser på skolan där elever kan känna sig uttittade.

Rektorn säger att skolan tagit emot många nyanlända elever och att elevkåren tagit initiativ till aktiviteter för att förbättra integrationen på skolan. Rektorn säger att kuratorn är ansvarig för att revidera planen mot kränkande behandling och att mentorerna ska ta upp den med eleverna. Rektorn säger att han inte vet om mentorerna gör det och rektorn säger också att eleverna inte är delaktiga i utarbetandet av planen. Rektorn säger att de inte har fått snurr på det arbete som ska göras enligt planen och säger att om det ska fungera måste mentorstiden användas bättre. Rektorn säger att resultatet av elevenkäten ska tas upp med elevkåren och sen är tanken att mentorerna ska ta upp det med sina klasser.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom Värnamo kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Värnamo kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Värnamo kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Se till att den samlade elevhälsan främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande för att främja elevernas utveckling. Elevhälsans samtliga kompetenser ska delta i arbetet.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att elevhälsan inte främst används för ett förebyggande och hälsofrämjande arbete. Även om det av utredningen framgår att enstaka insatser av förebyggande och hälsofrämjande art genomförs av elevhälsan visar intervjun med elevhälsans representanter att dessa inte hinner arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Utredningen visar också att skolpsykologerna inte har deltagit i något förebyggande och hälsofrämjande arbete på skolenheten. Verksamheten uppfyller därmed inte kraven i författningarna i denna del.

Skolinspektionens utredning

Eleverna säger att de får besök av skolsköterska och kurator en gång när de börjar på skolan och sen kommer kuratorn till klassen om det händer något.

Lärarna säger att tillgång till skolhälsovård i sig är ett förebyggande arbete. Lärarna säger att elevhälsan är bra på att fånga upp eleverna och att de som lärare kan vända sig till någon i elevhälsan om de är oroliga för en elev.

Elevhälsans representanter säger att de inte hinner arbeta förebyggande och hälsofrämjande och att kuratorn och skolsköterskan inte längre hinner med det program på fyra träffar som de tidigare genomförde med alla elever i årskurs 1. Skolsköterskan säger att hon har elevhälsosamtal med alla elever i årskurs 1 och att hon sen lyfter det som kommer fram på elevhälsans möten. Skolpsykologerna säger att de ännu inte deltagit i något förebyggande och hälsofrämjande arbete på gymnasiet.

Rektorn säger att elevhälsan besöker alla klasser i årskurs 1, men att det sen inte görs något mer gemensamt förebyggande eller hälsofrämjande arbete av elevhälsan. Rektorn säger att den bedömning som personalen i elevhälsan själv gör när de säger att de inte hinner arbeta förebyggande och hälsofrämjande nog är rimlig. Rektorn säger att hela elevhälsoteamet nu träffas en gång i veckan, men att skolpsykologen inte är med då. Rektorn säger att han har bjudit in psykologerna men att de inte kunnat komma. Rektorn säger att han gärna vill få in deras profession i elevhälsan.

Rättlig reglering

Enligt skollagen ska det för eleverna i bland annat gymnasieskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Inom elevhälsan ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator samt personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom Värnamo kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Värnamo kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fördjupningsämnena, från lärande som sker på arbetsplats (APL) och undervisning på introduktionsprogram. Förbättringsåtgärder kan exempelvis vara att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Värnamo kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristerna.

- Se till att rektorn utifrån en analys av resultaten beslutar om, och dokumenterar nödvändiga utvecklingsåtgärder.
- Se till att rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dem. Planeringen ska dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektorn inte beslutar om nödvändiga utvecklingsåtgärder och inte heller planerar för åtgärdernas genomförande. Även om det i något arbetslag bedrivs ett arbete för att utveckla utbildningen visar utredningen att det på skolnivå inte finns några beslutade förbättringsåtgärder för innevarande läsår. Utan en sådan planering riskerar förbättringsarbetet att bli otydligt för dem som ska arbeta med det och en utvärdering av vilka effekter åtgärderna ger försvåras. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav i dessa delar.

Skolinspektionens utredning

En av de lärargrupper som har intervjuats säger att de inte vet vilka förbättringsåtgärder som skolan särskilt behöver arbeta med under detta läsår. De säger att det nog arbetas med kvalitetsarbete i ledningsgruppen men att innehållet i det inte är tydliggjort för dem. Denna lärargrupp säger att de får se betygsstatistik och att de får frågor som de ska diskutera på möten som de har i programarbetslagen och i ämnesarbetslagen.

Den andra lärargruppen som har intervjuats säger att de fortfarande jobbar med fokusområden utifrån Skolinspektionens tidigare tillsyn. De säger att skolan särskilt ska arbeta med trygghet, elevinflytande och särskilt stöd.

Samma lärargrupp säger att arbetet med att utveckla detta sker på programnivå. Lärarna tror att de åtgärder som blev resultatet av deras diskussioner nog finns i protokoll som rektorn har fått. Lärarna säger också att de muntligen för fram de behov som finns i deras programarbetslag till rektorn.

Rektorn säger att lärarna är med och analyserar skolans resultat vid läsårsstarten. Rektorn ger som exempel att elevinflytande var ett område som då diskuterades. Rektorn säger att det utifrån detta tillfälle inte finns några samlade, gemensamma mål och förbättringsområden framtagna för skolenheten. Rektorn säger att systematiken i att skolenheten identifierar sina viktigaste förbättringsområde måste bli bättre på skolenheten. Den uppföljning och den analys av resultat som görs på skolan idag behöver, enligt rektorn, leda fram till att åtgärder identifieras och dokumenteras. Rektorn säger vidare att det finns många duktiga pedagoger på skolan och att inom vissa program fungerar utvecklingsarbetet på programnivå bättre än på andra program.

Skolinspektionen har tagit del av skolenhetens dokumenterade kvalitetsarbete. I denna dokumentation anges de mål som huvudmannen följer upp, de resultat som skolenheten uppnår samt rektors analys av resultaten. I dokumentationen saknas en planering över genomförandet av de förbättringsåtgärder som behövs på skolenheten.

Rättslig reglering

Enligt skollagen har rektorn ansvar för att utbildningen på skolenheten systematiskt och kontinuerligt planeras, följs upp och utvecklas. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de nationella målen uppfylls. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Rektor ansvarar för att kvalitetsarbetet genomförs och dokumenteras.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom Värnamo kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Värnamo kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga bedömningsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, det vill säga såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram

Skolan ska se till att elever på yrkesprogram får den utbildning de har rätt till avseende arbetsplatsförlagt lärande (APL) och möjlighet att nå grundläggande behörighet. APL är en central del i all yrkesutbildning, då denna ska bidra till att eleven utvecklar såväl yrkeskunskaper som en yrkesidentitet. För elever som läser i huvudsak skolförlagd utbildning ska APL motsvara minst 15 veckor av den samlade utbildningstiden och för elever som är lärlingar ska APL motsvara minst 50 % av utbildningen. Skolan ska ha kvalitetssäkrat arbetsplatsen så att eleven har reell möjlighet att nå de kunskaper som eleven är avsedd att uppnå på arbetsplatsen, exempelvis att skolan avtalat med arbetsplatsen om vilka delar av det centrala innehållet på en eller flera kurser som ska behandlas. Skolan ska också följa upp att så sker. Handledaren är en central aktör, och behöver förutom kunskaper inom yrket också ha kunskaper om de mål som eleven ska uppnå och bedömas gentemot så att eleverna får adekvata arbetsuppgifter utifrån detta.

Att eleverna ges möjlighet till fortsatta studier på högskolenivå är en central rättssäkerhetsfråga. Det är dock inte tillräckligt att eleverna ges en teoretisk möjlighet att uppnå grundläggande behörighet utan skolan bör också göra det praktiskt möjligt för eleverna, ex. genom att undvika schemakrockar.

För introduktionsprogrammen finns inga nationellt fastställda programstrukturer eller examensmål, utan utbildningen ska utformas så att eleven förbereds för vidare studier eller etablering på arbetsmarknaden. Ett centralt instrument i denna planering är elevens individuella studieplan. Eleven ska, utifrån sina behov, få en utbildning som uppfyller introduktionsprogrammets syfte så att elevens mål med utbildningen kan uppnås.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själva upprättat. Lärares analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. I de fall eleven har haft hela eller delar av kurser förlagda till arbetsplats (APL) ska bedömning av detta ingå i den samlande bedömningen.

Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Beslut

2017-05-15
17 (19)

Dnr 43 - 2016:10284

På Skolinspektionens vägnar

Lena Lindh

Beslutsfattare/ Utredare

Inger Börjesson

Föredragande/ Utredare

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Finnvedens Gymnasium 2

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Finnvedens Gymnasium 2

Finnvedens gymnasium ligger i Värnamo och anordnar utbildning inom gymnasie- och gymnasiesärskola. Finnvedens gymnasium omfattar fem skolenheter och detta beslut avser skolenheten Finnveden 2 med utbildning inom nationella program och introduktionsprogram. Inför tillsynen finns 38 elever på barn- och fritidsprogrammet (BF), 14 elever på estetiska programmet, 14 elever på humanistiska programmet, 165 elever på samhällsvetenskapliga programmet och 49 elever på vård- och omsorgsprogrammet (VO). Introduktionsprogram erbjuds inom BF och VO programmet och omfattar totalt 10 elever.

Rektor för Finnveden 2 ingår tillsammans med ytterligare tre rektorer i Finnvedens gymnasiums ledningsgrupp där rektorerna är underställda gymnasiechefen. Lärarna är organiserad dels i programarbetslag och dels i ämnesarbetslag.

